

Sant Jordi

CERTAMEN LITERARI

Sant Jordi 2019

INSTITUT DE TONA

Índex

Categories.	2
Membres del jurat	3
Obres guanyadores	4

Categories

1r cicle d'ESO

- a) **Microrelat i poesia**
- b) **Cataclíc**

2n cicle d'ESO

- a) **Microrelat i poesia**
- b) **Cataclíc**

Batxillerat

- a) **1r Batxillerat. Relat**
- b) **2n Batxillerat. Relat**

Adults

- a) **Poesia i relat**

Membres del jurat

Representant del professorat:

Alícia Gòmez (Exprofessora)

Magda Teixidor

Carme Boixeda

Representant dels pares i mares:

Laura Jutglar

Representant de l'equip directiu:

Anna Bach

Representants dels alumnes:

Emma Dalama

Guiu Oms (exalumne)

Representant del PAS

Glòria Madurell

Obres guanyadores

Categoria Primer cicle d'ESO

a) Microrelat i poesia

- 1r premi: *Síria*. Èlia Vilalta. 2n ESO-A.
- 2n premi: *El viatge més gran*. Gina Pratsobrerroca. 2n ESO-B.

b) Cataclíic

- 1r premi: *Literatura fins i tot a l'aire*. Judith Martín. 2n ESO-A.

Categoria Segon cicle d'ESO

a) Microrelat i poesia

- 1r premi: *Melodia gris*. Ariadna Aymerich. 3r ESO-C.
- 2n premi: *El meu món*. Martí Oliver. 4t ESO-A.

- b) **Cataclíic** : 1r premi: *Pròxima parada*. Eloi Carol. 4t ESO-A.

Categoria Batxillerat

a) Relat

- 1r premi: *Engarjolats del segle XXI*. Coral Molist. 1r Batxillerat-A.
- 2n premi: *Noves il·lusions*. Carlota Jover. 2n Batxillerat.

Categoria Adults

a) Poesia i relat

1r premi: *La pluja i la buidor*. Cristina Fernández (mare).

2n premi: *La peça del castillo*. Ruth Salvador (professora).

Categoria Primer Cicle d'ESO

SÍRIA

Síria. És el destí que posava a l'informe que vaig trobar fa dues setmanes a sobre la taula. Em dic Sara i soc fotògrafa. No m'havia tocat mai viatjar a un país en guerra. Però quan vaig ser assegurada a l'avió vaig saber que ja no hi havia marxa enrere. Seria un viatge llarg perquè no sabia què volia fotografiar, fins que una setmana després vaig veure una de les poques cares felices que encara quedaven en aquell país.

A la fotografia que vaig fer es veu un nen petit en un gronxador. Darrere seu la pols de les bombes i un soldat a punt de disparar.

XAI XON

EL VIATGE MÉS GRAN

I quan obres els ulls i et trobes en aquesta immensa terra, ets petit al costat d'aquest gran fenomen. Passa el temps, et vas fent gran, ara ja jugues i parles. El rellotge no s'atura, el temps continua. Comences a sortir amb els amics a les tardes; sents per primer cop el que és enamorar-se. El temps segueix passant. Ara no jugues. Ara ja canvies bolquers i fas trenes amb cabells. No hi ha pausa. Te n'adones que necessites bastó, et fas gran.

Fins que un dia, el viatge s'acaba.

MIC

Categoria Segon cicle d'ESO

MELODIA GRIS

Tres quarts de tres. Els barrots grisos de l'última porta fan conjunt amb el to del cel, que amenaça tempesta. Les primeres gotes enfosqueixen les parets de l'institut, també grises. Caminar a través de la multitud et porta a la memòria records ombrívols, tots viscuts dins l'edifici. Arribes a casa amb el cabell humit, l'estómac et rugeix i el cansament s'apodera del teu cos. Tot i els senyals clars del teu cos, agafes els auriculars i t'estires al llit mirant el sostre gris, un gris, però, totalment diferent al dels barrots de la porta de sortida. Et perds en un mar de pensaments i les ones de la música ressonen dins teu. Quatre minuts després, obres els ulls plorosos tot mirant per la finestra. Sembla que el sol ja comença a aparèixer de nou!

“X”

EL MEU MÓN

El temps és el pilot del meu coet,
En què viatjo en un món que només jo conec.

Els continents són estats d'ànim,
Els països sentiments.

Hi veig pobles,
Carrers que guarden detalls,
Petits moments que duren una eternitat.

Deixen marca, ens fan créixer,
Ens fan ser qui som
I se'n van, s'obliden.

Potser sí que el temps ho cura tot.

MR. WORLDMATE

Categoria Batxillerat

ENGARJOLATS DEL SXXI

L'avió aterrà àgilment a la pista davant l'edifici modern i cristal·lí de l'aeroport El Prat, de Barcelona. En sortir de l'aeronau, una brisa subtil em despentinà els cabells i recíprocament un sol acollidor m'acaronà la cara. Envoltada d'estrangers atrafegats, després d'unes quantes topades, vaig arribar a la cambra de recollida de les maletes, les quals esperava endormiscada i amb ànsia. Tenia ganes d'arribar a l'hostal.

Entre badall i badall, amb la visió borrosa, vaig veure passar una inusual ombra davant meu. Un home amb un posat cofoi i peculiar que semblava atrapat al segle passat. Vestia amb una americana, per sobre una corbata estampada i ben planxada, un barret de copa i un bigoti perfectament afaitat sobre uns llavis inexpressius. Tot i això, els ulls darrere aquelles rodones lents em somreien. S'aturà, s'assegurà que aquell era el seu número de porta i recolzà Les espatlles i el cap a una columna. De tant en tant, revisava el seu rellotge de butxaca.

De cop, el subtil soroll de la màquina de la cinta em tragué de la meva mirada atònita cap a aquell burgès engarjolat al SXXI. El seu coratge i despreocupació davant els ulls curiosos de tots els estrangers em va fer pensar que potser no era tan inusual; aquell humà era només un dels únics supervivents a la societat actual. No seguia el ramat, sinó que l'observava distant, des de la llunyania, compadint-se de totes aquelles persones submises, obediènts i engarjolades.

POMA

NOVES IL·LUSIONS

Sovint passava el seu temps lliure als aeroports. Hi havia alguna cosa especial en aquell espai. L'anar i venir de la gent el tranquil·litzava: opinava que no hi havia un lloc millor en tot el món per parar-se a reflexionar. On anaven? D'on venien? Aquella sensació d'entendre, tot d'una, que igual com ell vivia, la resta d'humans també ho feien. Era reconfortant, però alhora no podia evitar sentir-se petit.

Mai havia volat. Tot i així, havia estat a més aeroports que la majoria de persones. Aquest fet el feia sentir poderós com si davant de totes les alternatives que s'obrien al seu voltant, escollís la més inesperada.

Era un escriptor retirat, fascinat pel sentiment de curiositat que aportaven els llocs exòtics: un explorador perdut entre frondoses selves, un faraó de l'antic Egipte, un gran director i empresari xinès... Les possibilitats eren infinites. Era per aquesta raó que hi passava tant de temps, als aeroports. De les seves converses amb viatgers impacients n'havien nascut les millors històries: sempre hi havia alguna cosa nova per aprendre. Havia pogut tastar les millors delícies de la cuina francesa, conèixer el més profund de la sabana africana i notar el fred tallant de Rússia assegut en un d'aquells incòmodes bancs de ferro acompanyat d'algun estranger que, probablement, no veuria mai més.

Però aquell dia era diferent. Ell, acostumat a tenir com a única companyia la seva llibreta on escrivia idees per als seus pròxims relats, portava una maleta carregada d'incerteses en aquesta nova experiència.

MARY

Categoria Adults

LA PLUJA I LA BUIDOR

Les gotes regalimaven pel vidre, davallant lentament, com buscant el millor camí, i s'enduien tota la pols acumulada aquests últims mesos. Mirava a través del vidre, intentant veure el paisatge al delà de l'aigua que distorsionava la imatge. El bosc, el turó, el camí que serpentejava fins a l'horitzó, tot es veia tort, deformat per efecte del xàfec.

Mentre mirava per la finestra el meu ànim es fonia amb el temps de vidres enfora, i com les gotes de pluja, els meus ulls amollaven unes llàgrimes grosses i rodones que queien blanament, galta avall, fins que desapareixien més enllà de la barbeta. El temps i jo érem un, el temps i jo ploràvem la nostra pèrdua.

Aquella era la casa de la mare, ara oficialment meva, plena encara, no ja de les seves coses, car finalment havia acabat la feina, sinó dels seus records, de la seva veu, de la seva olor. Buidar-la m'havia costat Déu i ajuda. Un munt d'hores, de dies, de mesos asseguda en una cadira mirant caixa per caixa, calaix per calaix, paper per paper. Un munt d'hores, en les habitacions fredes de l'hivern, triant roba, llibres, tasses, fotos. Un munt d'hores carregant caixes i bosses, milers de graons amunt i avall, carretejant la pena i la impotència, bastaixant les paraules que hagués volgut dir-li, els petons que li hagués volgut fer. Els records de tota una vida, d'un grapat de vides, d'una família sencera. Hores i hores pujant i baixant d'un pis a l'altre, els braços plens d'embalums i tristesa, arrossegant el meu cor darrere els peus, a remolc de la desesperança, escales avall.

Buidar la casa de la mare... Les meves majors pors, les que m'havien sotjat durant molt de temps des de la foscor de la inconsciència, s'havien fet realitat. En el procés les imatges, com fantasmes, m'havien assaltat pels racons, i la memòria m'havia tenallat cruelment fins a deixar-me sense alè. Els records em pesaven com un llast en un camí costerut. I havia hagut de fer-ho sola. Com sempre, sola.

Ara, en les habitacions despullades sentia la remor de les seves passes, els crits dels germans quan ens barallàvem, la dolçor del seu bona nit entre els llençols. En aquella solitud em sentia buida com cadascuna de les estances, i com elles el meu cor repetia l'eco de la meva pena. La buidor de la casa acompanyava la desconhort de la meva ànima.

Mirant la pluja per la finestra em sentia unida al temps de l'exterior, com si aquesta pluja l'hagués deixat anar algú per posar un escenari perfecte a les meves llàgrimes. A tota l'aflicció d'aquest període s'hi afegia una llangor atüidora, era un capolament pregon per tots els mesos de treball i tristor que ara, de cop i volta, havien acabat. El buit que m'envaïa era una sensació nova, com si ara no sabés què fer-ne del temps i les mans. I de la pena. Ara que ja estava tot fet, ara que totes les cambres no eren més que parets i mancances, el cercle s'havia tancat. Tot el que es podia fer ja estava fet, tot el que es podia dir ja estava dit. Com una contraportada, sentia que tancava un període de la meva vida, i amb el mateix gest n'obria un altre. La primera pàgina se'm presentava plena de promeses i possibilitats, però no tenia clar que pogués reunir el coratge i l'energia suficients per començar a escriure-la, tot i que el temps mai no espera. Amb aquest ànim desconcertat i fatigat només vaig poder arrepenjar el front en la fredor del vidre i mirar per la finestra. Mentre notava rodolar les darreres llàgrimes pel nas, per les galtes, per la boca, mirava fora, més enllà dels arbres i els prats, deixant vagarejar l'esguard sobre les formes sinuoses dels turons. I en aquesta contemplació hi vaig trobar una pau desconeguda, una mena de calma càlida, gairebé còmoda, una serenor abans inabastable, com una llavor d'esperança que subtilment em germinés a l'ànima. I al mateix temps, amb una il·lusió de perfecte simbiosi amb el meu esperit, em vaig adonar que, a poc a poc, també al meu voltant arribava la primavera.

Febrer 2019

Beatriu La pluja.

LA PIEZA DEL CASTILLO

Hace días que Agnes no sube al castillo, podría ser porque hace frío y oscurece pronto, pero la verdad es que tiene miedo. Han pasado ya seis semanas desde la última vez que subió pero ni su cuerpo ni su mente se han recuperado. El año pasado subía al menos una vez por semana, subía rápido, apretando los dientes y cuando estaba arriba se sentía como Rocky Balboa. Disfrutaba mucho los días de sol pero los mejores eran los de niebla, cuando no se oyen los insectos, ni los pájaros...hay quién dice que es como escuchar el silencio. De vez en cuando le vienen escalofríos y una imagen nítida de las gotas de sangre que se encontró aquel último día que trotó hasta la cima. Se acuerda de las dudas que tuvo al verlas, de aguzar la vista pensando si era un animal herido, pero al lado del reguero cada vez más intenso, cada vez más rojo... había una persona.

El padre de Agnes da vueltas a menudo a lo sucedido y a cómo le estará afectando. Debió ser muy duro para ella, piensa que sabe bien cómo es ese trauma, no porque se haya encontrado en la situación, sino porque conoce compañeros de la comisaría que sí han pasado por eso.

Encontrarte el cadáver de alguien conocido, es una experiencia que no se olvida fácilmente, te cambia para siempre. Pero de tu compañero de clase? Eso son palabras mayores. Nadie quiere que su hija pase por esa situación. Cuando nacen te prometes que los cuidarás para siempre, que los protegerás, y te engañas diciéndote que nadie podrá hacerles daño. Al menos ella está viva, no quiere ni pensar por lo que está pasando la familia de Raúl.

Una parte de ella quiere volver a subir al castillo, pero no deja que esa parte la domine. La mirada vacía de Raúl se le ha quedado grabada en el alma. Aunque en clase no solían sentarse juntos ni tampoco eran muy amigos fuera del colegio, cuando le tocaba sentarse detrás de él, le tapaba un poco la pizarra y ella veía entonces una hora tras otra su pelo liso y oscuro y una espalda más bien ancha enfundada a menudo en alguna sudadera de marca.

El padre de Agnes trabaja en la comisaría pero lógicamente por relación familiar con ella no le han asignado el caso del fallecimiento de Raúl, aunque le dejan acceder a toda la investigación. En realidad no hay mucho que descubrir, es un caso sencillo en cuanto a los hechos se refiere: Raúl debió subir un poco antes que Agnes y en la cima se le antojó escalar la torre de defensa, como seguro había hecho más veces, pero ese día cuando estaba ya casi arriba dudó. Quizás le pareció notar una picadura o algún ruido lo despistó, el caso es que apoyó mal el pie y cayó con un fuerte golpe. Debería haber acabado con unas costillas rotas, arañazos y una aventura que contar pero aquella maldita piedra puntiaguda en el suelo decidió un final mucho más trágico.

Agnes suele ir a terapia cada semana, aunque siente que no avanzan mucho. Hoy ha estado a punto de contarle la verdad, pero tiene miedo. Se supone que el secreto profesional debería impedirle a su psicóloga contarle a nadie esa verdad que la está ahogando por dentro, hablar de esos minutos, esa fina línea del tiempo que lo cambió todo y que ha convertido a Agnes en una gran mentira. Esos minutos que la han disociado en dos seres, la Agnes con cuernos y cola y la de las alas blancas. No sabe si contarle que cuando después de unos segundos de desconcierto reconoció aquella espalda, aquella sudadera y aquel pelo lacio, cuando se acercó y pudo mirarle a los ojos, aquellos ojos suplicantes, aún vivos! y pudo apenas escuchar la palabra ayúdame...no lo hizo. Se quedó inmóvil sabiendo con certeza que si esperaba unos minutos podría ver apagarse su vida, y lo hizo. Se quedó quieta, recordando aquel día que la acorraló en el lavabo y le hundió con violencia y sin permiso la mano debajo de la falda.

El padre de Agnes se siente aliviado cuando ella sale un rato, aunque sea a la terapia. Sabe que lo que ella necesita es airearse, salir con sus amigos y centrarse en su vida. Entra en su cuarto, siempre ha respetado su intimidad pero esta es una situación excepcional. Siente que estar ahí, ver cómo están colocadas sus cosas, si está hecha su cama... son detalles que le ayudan a comprenderla, a empatizar con sus emociones. Se fija en que se ha dejado el reloj deportivo encima de la cama, antes siempre lo llevaba con ella para grabar sus entrenos. Lo trastea distraído, el último registro es la salida de aquel día. Observa el recorrido, la velocidad y empieza a imaginar cómo fue

subiendo. De pronto una puñalada le atraviesa el estómago, mil ideas sin sentido se amontonan: se sabe de memoria todos los datos de la investigación, los ha leído una y mil veces y doce minutos entre alcanzar la cima y la muerte de Raúl es mucho tiempo...

Simone de Beauvoir